

PUOLEN VUODEN TYÖN TULOKSET⁵³

Liioittelematta voidaan sanoa, että perustamalla jokapäiväisen työväenlehden Pietarin työläiset ovat tehneet suuren, historiallisen työn. Työläisdemokraatit ovat tiivistäneet ja lujittaneet rivinsä uskomattoman vaikeissa oloissa. On selvää, että työväen demokraattisten lehtien *pysyvyydestä* ei meillä voi olla puhuttakaan. Kaikki tietävät mainiosti, millaisen vainon alaisina työväenlehdet ovat.

Mutta kaikesta siitä huolimatta on „Pravdan” perustaminen erinomainen todiste Venäjän työläisten tietoisuudesta, tarmosta ja yhteenliittyneisyydestä.

On hyödyllistä luoda silmäys taaksepäin ja tarkastella muutamia yhteenvetoja siitä työstä, jonka Venäjän työväki on tehnyt puolen vuoden aikana *oman* lehtensä perustamiseksi. Juuri tämän vuoden tammikuussa tuli lopullisesti esiin Pietarin työläispiirien kiinnostus omaan lehteensä ja kaikenlaisten työläismaailmaan kosketuksessa olevien suuntavivahteiden äänenkannattajissa ilmestyi useita kirjoituksia jokapäiväisestä työväenlehdestä.

I

Siitä, *kuka ja miten* perusti Venäjälle jokapäiväisen työväenlehden, on onneksi olemassa verrattain täydelliset tiedot. Niitä ovat tiedot *rahakeräyksistä* jokapäiväisen työväenlehden hyväksi.

Aloittakaamme niistä keräyksistä, joiden varassa „Pravda” perustettiin. Tammikuun 1 päivästä kesäkuun 30 päivään, tasan puolen vuoden ajalta, meillä on „Zvezdan”, „Nevskaja Zvezdan” ja „Pravdan” selostukset. Julkisuus

on turvannut näiden selostusten ehdottoman tarkkuuden: satunnaiset virheet on heti korjattu asiasta kiinnostuneiden henkilöiden huomautusten nojalla.

Tärkeintä ja mielenkiintoisinta meidän kannaltamme ei ole keräysten yhteissumma, vaan se, *keitä ovat lahjoittajat*. Kun esimerkiksi „Nevskaja Zvezdan” 3. numerossa osoitettiin jokapäiväisen työväenlehden hyväksi suoritettujen keräysten yhteissummaksi 4.288 rpl. 84 kop. (tammikuusta toukokuun 5 päivään, lukuunottamatta niitä keräyksiä, jotka on luovutettu huhtikuun 22 päivästä, „Pravdan” ilmestymispäivästä lähtien, suoraan tälle lehdelle), niin heti herää seuraava kysymys. Mikä osuus on ollut itse työläisillä ja työläisryhmillä tämän summan kokoonsaamisessa? Onko se muodostettu myötämielisten suurista lahjoituksista? Vai ovatko tässä työläiset itse osoittaneet henkilökohtaista vilkasta mielenkiintoa työväenlehdistöön ja muodostaneet suuren summan *hyvin monien* työläisryhmien lahjoituksista?

Työläisten *oman* aloitteen ja tarmon kannalta on paljon tärkeämpi merkitys sanokaamme 30 työläisryhmän keräämillä 100 ruplalla kuin joidenkin kymmenien „myötämielisten” kokoamalla 1.000 ruplalla. Sanomalehti, joka on perustettu tehtaiden pienten työläiskerhojen *viisikopeekkaisilla*, on monin verroin luotettavammalla, tukevammalla, *vakavammalla* pohjalla (sekä rahalliselta kannalta että — *mikä tärkeintä* — työväen demokraattisen liikkeen kehityksen kannalta) kuin sellainen sanomalehti, joka on perustettu myötämielisen sivistyneistön antamalla kymmenillä ja sadoilla ruplilla.

Saadaksemme tarkat tiedot tästä tärkeimmästä ja oleellisimmasta kysymyksestä olemme suorittaneet seuraavan laskelman mainituissa kolmessa lehdessä julkaistuista keräyksiä koskevista tiedoista. Olemme ottaneet *vain* ne keräykset, joista on osoitettu, että ne ovat työläis- tai toimitsijaryhmien toimeenpanemia.

Meitä kiinnostavat nyt ainoastaan ne lahjoitukset, joita ovat tehneet työläiset *itse*, eivät yksilöinä, jotka ovat voineet ehkä sattumalta tavata jonkun varojen kerääjän, olematta aatteellisesti, t.s. katsomuksiltaan, vakaumuksiltaan yhteydessä häneen, vaan nimenomaan työläisryhminä, jotka *ovat* varmasti *pohtineet* etukäteen, onko annettava rahaa, *kenelle* on annettava, mihin tarkoitukseen on annettava.

Jokainen „Zvezdan”, „Nevskaja Zvezdan” ja „Pravdan” tiedotus, jossa sanotaan, että nimenomaan *ryhmä* työläisiä tai toimitsijoita on antanut rahaa jokapäiväisen työväenlehden hyväksi, on luettu *yhdeksi* työläisten omaksi *ryhmäkeräykseksi*.

Montako tällaista työläisten ryhmäkeräystä on ollut vuoden 1912 alkupuoliskolla?

Viisisataa neljä ryhmäkeräystä!

Enemmän kuin puoli tuhatta kertaa työläiset ovat keränneet ryhmittäin rahaa *oman* sanomalehtensä perustamista ja tukemista varten, milloin luovuttaen yhden päivän palkan, milloin suorittaen kertalahjoituksia, milloin suorittaen lahjoituksia useammassa erässä. *504 työläisryhmää*, paitsi yksityisiä työläisiä ja myötämielisiä henkilöitä, on ottanut mitä aktiivisimmin osaa oman sanomalehtensä perustamiseen,— tämä luku osoittaa ehdottomasti sitä, että työväen *joukoissa* on herännyt syvä ja tietoinen mielenkiinto työväenlehteen, eikä yleensä minkälaiseen työväenlehteen tahansa, vaan nimenomaan demokraattiseen työväenlehteen. Kun kerran joukoissa on olemassa sellainen tietoisuus ja aktiivisuus, niin eivät mitkään vaikeudet, eivät mitkään esteet pelota. Ei ole eikä voi olla sellaisia vaikeuksia ja sellaisia esteitä, joita työläisjoukkojen tietoisuus, aktiivisuus ja kiinnostus ei voisi tavalla tai toisella voittaa.

Kuukausittain nämä 504 ryhmäkeräystä jakautuvat seuraavasti:

tammikuussa v. 1912	14
helmikuussa	18
maaliskuussa	76
huhtikuussa	227
toukokuussa	135
kesäkuussa	34

Yhteensä puolessa vuodessa..... 504

Tästä pienestä taulukosta ilmenee selvästi muun muassa huhti—toukokuun päivien koko merkitys *käänteiden päivinä*. Pimeydestä valoon, passiivisuudesta aktiivisuuteen, yksilöiden toiminnasta joukkojen toimintaan.

Tammi- ja helmikuussa olivat työläisten ryhmittäiset keräykset vielä aivan vähäisiä. Työ oli ilmeisesti vasta ihan alussa. Maaliskuussa oli jo huomattavaa, melkoista nousua. 76 työläisten ryhmäkeräystä yhdessä kuukaudessa osoittaa

joka tapauksessa tuntuva liikehtimistä työväen keskuudessa, joukkojen sitkeää pyrkimystä saada viedyksi tahtonsa läpi hinnalla millä hyvänsä, uhrauksia pelkäämättä. Se osoittaa työväenjoukkojen syvää luottamusta voimiinsa ja koko asian järjestelyyn, perustettavan sanomalehden suuntaukseen ja niin edespäin. Maaliskuussa jokapäiväistä työväenlehteä ei vielä ollut: työläisryhmät keräsivät siis rahaa ja luovuttivat „Zvezdalle” luottona, jos niin voidaan sanoa.

Huhtikuussa tapahtui yhdellä kerralla *jättiläismäinen* nousu, joka ratkaisi asian. 227 työläisten ryhmäkeräystä yhdessä kuukaudessa, keskimäärin enemmän kuin seitsemän keräystä päivässä! Pato on murrettu, jokapäiväinen työväenlehti on turvattu. Kukin ryhmäkeräys ei merkitse ainoastaan viisi- ja kymmenkopeekkaisten summaa, vaan jotakin paljon tärkeämpää: yhteisen, joukkotarmon summaa, sitä, että *ryhmät* tahtovat omalla osanotollaan tukea, levittää, suunnata ja luoda työväenlehteä.

Saattaa herätä kysymys: eikö huhtikuussa ollut eniten keräyksiä huhtikuun 22 päivän *jälkeen*, s.o. „Pravdan” ilmestyttyä? Ei. „Zvezdassa” julkaistiin *ennen* huhtikuun 22 päivää selostukset 188 *ryhmäkeräyksestä*. „Pravdassa” julkaistiin huhtikuun 22 päivästä kuukauden loppuun asti selostukset 39 *ryhmäkeräyksestä*. Siis huhtikuun aikana 21 päivässä, ennen „Pravdan” ilmestymistä, suoritettiin keskimäärin 9 *keräystä* päivässä ja huhtikuun viimeisinä yhdeksänä päivänä vain 4 *ryhmäkeräystä* päivässä.

Tästä seuraa kaksi tärkeää johtopäätöstä:

Ensinnäkin työläisissä ilmeni eniten tarmokkuutta nimenomaan *ennen* „Pravdan” ilmestymistä. Antamalla „luottoa”, osoittamalla luottamusta „Zvezdalle” työläiset ilmaisivat päättäväisyyttä viedä tahtonsa perille.

Toiseksi, tästä näkyy, että *nimenomaan huhtikuun nousu* työväen keskuudessa loi työväenlehden, „Pravdan”. On aivan epäilemätöntä, että työväenliikkeen yleisen nousun (eikä sen suppean ammattikunnallisessa, suppean ammatillisessa muodossa, vaan *yleiskansallisessa* mitassa) ja Pietarin työläisdemokraattien jokapäiväisen äänenkannattajan perustamisen välillä on mitä kiintein yhteys. Ammatilliset julkaisut eivät meille riitä, me tarvitsemme oman

poliittisen sanomalehden, — tämä tietoisuus vahvistui joukoissa huhtikuun päivinä; me emme tarvitse mil-laista poliittista työväenlehteä tahansa, vaan nimenomaan etumaisten työväenjoukkojen lehden; me tarvitsemme sanomalehden antamaan esikuvan ja valosoihdun koko kansalle eikä vain auttamaan meidän, työväen, tais-teluamme.

Toukokuussa nousu tuntuu vielä hyvin voimakkaasti. Päivittäinen ryhmäkeräysten luku on keskimäärin enem-män kuin neljä. Toisaalta siinä näkyy huhti—toukokuun yleinen nousu. Ja toisaalta työläisjoukot käsittävät, että vaikka jokapäiväinen lehti on jo alkanut ilmestyä, niin alussa sen asema on erikoisen vaikea ja ryhmien tuki on erikoisen välttämätöntä.

Kesäkuussa ryhmäkeräysten luku supistuu pienemmäksi kuin se oli maaliskuussa. Tietenkin täytyy ottaa huomioon, että jokapäiväisen työväenlehden *alettua* ilmestyä syntyi ja sai ratkaisevan merkityksen *toinen* lehden auttamisen muoto, nimittäin lehden tilaaminen ja sen levittäminen toverien, tuttavien, kotiseutulaisten y.m. keskuudessa. Kukaan tietoinen „Pravdan” ystävä ei rajoitu siihen, että tilaa sitä itse, vaan hän jakelee ja lähettää lehteä näyt-teeksi, tutustumista varten muihin tehtaisiin, naapuriasun-toihin ja -taloihin, maaseudulle ja niin edespäin. Valitetta-vasti meillä ei voi olla täydellisiä tilastoja *tämän luontoi-sesta* yhteisavusta.

II

Erinomaisen opettavaista on tarkastella, miten nämä 504 ryhmittäistä työväen keräystä jakaantuvat *kaupunkien* ja tehdaspaikkojen kesken. Millä Venäjän paikkakunnilla ja miten tarmokkaasti työläiset vastasivat kehotukseen joka-päiväisen työväenlehden perustamisesta?

Onneksi siitä on tietoa kaikkiin niihin työväen ryhmä-keräyksiin nähden, joista „Zvezda”, „Nevskaja Zvezda” ja „Pravda” ovat julkaisseet selostuksia.

Yhdistäessämme nämä tiedot meidän täytyy ennen kaikkea erottaa niistä Pietari, joka on luonnollisesti etu-nenässä perustamassa pietarilaista työväenlehteä; — sitten

seuraa 14 kaupunkia ja tehdasasutusta, joista on saatu keräyksiä *useammalta kuin yhdeltä* työläisryhmältä, ja vihdoin kaikki muut kaupungit, lukumäärältään 35, joista on puolessa vuodessa saatu jokaisesta ainoastaan yksi työläisten ryhmäkeräys. Muodostuu seuraava kuva:

	Kaikkiaan ryhmäkeräyksiä
Pietari.....	412
14 kaupunkia, joissa oli 2—12 ryhmäkeräystä.....	57
35 " " " 1 ryhmäkeräys.....	35
<hr/>	
<i>Yhteensä 50 kaupungissa</i>	504

Tästä näkyy, että *miltei koko* Venäjä on suuremmassa tai pienemmässä määrässä osallistunut aktiivisesti jokapäiväisen työväenlehden perustamiseen. Kun otetaan huomioon, millaisia vaikeuksia kohtaa demokraattisen työväenlehdistön levittäminen provinssissa, niin täytyy ihmetellä, että *noin moni* kaupunki on puolessa vuodessa vastannut Pietarin työläisten kehotukseen.

Yhdeksänkymmentä kaksi työläisten ryhmäkeräystä Venäjän 49 kaupungissa *, lukuunottamatta pääkaupunkia, on hyvin tuntuva määrä, ainakin ensi aluksi. Siinä ei enää voi olla puhuttakaan satunnaisista, välinpitämättömistä, passiivisista lahjoittajista: edessämme on epäilemättä proletariijoukkojen edustajia, jotka ovat hajallaan ympäri Venäjää, mutta joita yhdistää tietoinen myötämielisyys työläisdemokraatteja kohtaan.

Huomautamme, että maaseutukaupungeista on ensimmäisenä Kijev — 12 ryhmäkeräystä, sitten Jekaterinoslav — 8, ja vasta neljännellä tilalla on Moskova — 6. Tämä

---

* Tässä täydellinen kaupunkien ja asutusten luettelo. Pietarin ympäristö: Kronstadt, Kolpino, Siestarjoki. Etelä: Harkov — 4 ryhmäkeräystä, Jekaterinoslav — 8, Ananjev — 2, Lugansk — 3, Herson, Donin Rostov, Pavlograd, Poltava, Kijev — 12, Astrakaani — 4, Tshernigov, Juzovka — 3, Minakovo, Shtsherbinovkan kaivos, Rykovskin kaivos, Belgorod, Jelisavetgrad, Jekaterinodar, Mariupol — 2, Nizhne-Dneprovsk, Nahitshevan. Moskovan lähiseutu: Rodniki — 2, Rjazan, Tula — 2, Bezhetsk — 2. Pohjoinen: Arkangeli — 5, Vologda. Länsi: Dvinsk, Vilno, Homel, Riika, Libau, Mühlgraben. Ural: Perm, Kyshtym, Minjar, Orenburg. Volganvarsi: Sormovo, Balakovon kylä. Kaukasia: Baku — 2, Grozny, Tiflis. Siperia: Tjumen ja Blagoveshtshensk. Suomi: Helsinki.

Moskovan ja koko sen lähiseudun jälkeenjääminen näkyi vieläkin selvemmin seuraavista Venäjän eri seuduittain yhdistetyistä tiedoista:

*Jokapäiväisen työväenlehden hyväksi toimitettujen
työläisten ryhmäkeräysten määrä puolelta vuodelta,
tammi—kesäkuulta 1912*

Pietari ja sen ympäristö.....	415
Etelä	51
Moskova ja sen lähiseutu.....	13
Pohjoinen ja Länsi.....	12
Ural ja Volganvarsi.....	6
Kaukasia, Siperia, Suomi.....	7
<hr/>	
<i>Yhteensä Venäjällä.....</i>	<i>504</i>

Nämä tiedot voidaan esittää seuraavalla tavalla.

Venäjän työväenjoukkojen elpymisen kannalta katsoen on proletaarinen Pietari jo herännyt ja asettunut maineikkaalle paikalleen. Etelä juuri herää. Mutta Moskova-äiti ja muu osa Venäjää vielä nukkuu. Senkin olisi jo aika alkaa herätä.

Koko Moskovan seudun jälkeenjääminen käy selville, kun sitä verrataan muihin maaseutupiireihin. Etelä on kauempana Pietarista, paljon kauempana kuin Moskova. Ja kuitenkin etelä, missä on vähemmän teollisuustyöläisiä kuin Moskovan seudulla, on lähes nelinkertaisesti edellä tuosta seudusta työläisten ryhmäkeräysten määrään nähden.

Moskova lienee jäänyt jälkeen jopa Uralista ja Volganvarresta, sillä työläisten luku Moskovassa ja sen lähiseudulla ei ole kaksi kertaa, vaan monta kertaa suurempi kuin Uralin ja Volganvarren työläisten luku. Ja kuitenkin Moskovan ja sen lähiseudun osalle tulee kaikkiaan 13 ryhmäkeräystä, jota vastoin Uralin ja Volganvarren osalle tulee 6.

Tietysti Moskovan ja sen lähiseudun jälkeenjäämiseen lienee vaikuttanut kaksi erikoista seikkaa. Ensinnäkin se, että siellä on vallitsevana tekstiiliteollisuus. Ja siinä ovat suhdanteet, t.s. markkinaolot ja tuotannon suuremman tai pienemmän vilkastumisen ehdot, olleet huonommat kuin esimerkiksi metallurgian alalla. Sen vuoksi tekstiilityöläi-

set ovat osallistuneet vähemmän lakkoihin, heissä on ilmentynyt vähemmän mielenkiintoa politiikkaan ja työväendemokratiaan. Toiseksi Moskovan seudulla on tehtaita enemmän hajallaan syrjäkulmilla, minne sanomalehden on vaikeampi päästä kuin suurkaupunkiin.

Mutta joka tapauksessa seuraa esitetyistä tiedoista kaikille sama epäilemätön opetus. Työväenlehden levitykseen Moskovassa on kiinnitettävä mitä suurinta huomiota. Moskovan takapajuisuutta ei voida mitenkään sietää. Jokainen valveutunut työläinen ymmärtää, että Pietari ilman Moskovaa on samaa kuin yksi käsi ilman toista.

Moskovaan ja sen seutuville on keskittynyt Venäjän tehdastyöläisten *valtaosa*. Esimerkiksi vuonna 1905 siellä oli hallituksen oman tilaston mukaan 567.000 tehdastyöläistä, s.o. *enemmän kuin kolmasosa* koko Venäjän tehdastyöläisten luvusta (1.660.000) ja paljon enemmän kuin Pietarin piirikunnassa (298.000). Moskovan seudun pitäisi sen vuoksi olla työväenlehden lukijain ja ystävien määrään, työväenjoukkojen tietosten edustajien määrään nähden *ensimmäisellä* paikalla. Moskovan täytyy tietysti hankkia itselleen *oma* jokapäiväinen työväenlehti.

Toistaiseksi kuitenkin on Pietarin sitä autettava. „Pravdan” lukijain on sanottava itselleen ja ystävilleen joka aamu: „työläiset, muistakaa moskovalaisia!”.

III

Edellä esitettyjen numerotietojen tulee kiinnittää huomiotamme vielä eräältä sangen tärkeältä ja käytännöllisesti päivänpolttavalta näkökannalta. Jokainenhan ymmärtää, että poliittinen sanomalehti on nykyisen yhteiskunnan mille luokalle tahansa yleensä maan poliittiseen elämään osallistumisen ja muun muassa vaalikampanjaankin osallistumisen eräs perusehto.

Niinpä työläisillekin sanomalehti on tarpeen yleensä ja se on tarpeen muun muassa IV Duuman vaalien suorittamista varten. Työläiset tietävät mainiosti, ettei heillä ole mitään hyvää odotettavissa enempää kolmannelta kuin neljänneltäkään Duumalta; mutta vaaleihin meidän täytyy osallistua ensinnäkin liittäksemme työläisjoukkoja yhteen ja valistaaksemme niitä poliittisesti vaalien aikana, jolloin

puoluetaistelu ja koko poliittinen elämä käy vilkkaammaksi, jolloin *joukot* tavalla tai toisella *oppivat politiikkaa*; ja toiseksi saadaksemme omia työläisedustajiamme Duumaan. Kaikkein mustimmassakin, puhtaasti tilanherrain Duumassa työläisedustajat ovat *tuottaneet* ja voivat tuottaa melko paljon hyötyä työväen asialle, jos nämä edustajat ovat oikeita työläisdemokraatteja, jos heillä on yhteyksiä joukkoihin ja jos joukot opettelevat suuntaamaan ja tarkastamaan heidän toimintaansa.

Vuoden 1912 alkupuoliskolla Venäjän *kaikki* poliittiset puolueet aloittivat ja itse asiassa *jo lopettivatkin* sen, mitä sanotaan vaaleja edeltäväksi puoluevoimien *mobilisoinniksi*. Mobilisointi on sotilassana. Se merkitsee sotajoukon saattamista taisteluvälmiiksi. Samoin kuin sodan edellä sotajoukko saatetaan taisteluvälmiiksi, varaväki kutsutaan aseisiin, jaetaan aseita ja kovia panoksia,— niin myöskin vaalien edellä kaikki puolueet tekevät yhteenvetoja toiminnastaan, varmistavat uudelleen päätöksensä puolueen katsantokantojen ja tunnusten suhteen, kokoavat voimansa ja valmistautuvat taisteluun kaikkia muita puolueita vastaan.

Toistamme, että tämä työ on oikeastaan jo suoritettu loppuun. Vaaleihin on jäljellä *muutama viikko*; tänä aikana voidaan ja täytyy ponnistaa voimat, jotta vaikutus valitsijoihin, joukkoihin voimistuisi, mutta ellei itse puolue (kunkin luokan puolue) ole valmistautunut puoli vuotta aikaisemmin, niin sitä ei enää mikään auta, se on jo jäänyt *nollaksi* vaaleissa.

Senpä vuoksi se puoli vuotta, jonka tilastomme käsittää, on ollut puoli vuotta työväen voimien *päättäväistä* mobilisointia IV Duuman vaalien edellä. Tämä puoli vuotta on ollut työläisdemokraattien kaikkien voimien mobilisointia — ei tietenkään vain duumataistelun kannalta, vaikkakin toistaiseksi keskitämme huomiomme juuri tähän viimeksi mainittuun.

Tässä herää eräs kysymys, johon kajosivat äskettäin „Nevškaja Zvezda” № 16 ja „Pravda” № 61. Se on kysymys niin sanotuista likvidaattoreista, jotka tammikuusta 1912 lähtien ovat julkaisseet Pietarissa „Zhivoje Delo” ja „Nevski Golos” lehtiä. Likvidaattorit, joilla on omat erityiset sanomalehtensä, sanovat, että työläisdemokraattien „yhtenäisyyden” aikaansaamiseksi vaaleissa on tehtävä

„sopimus” heidän, likvidaattorien kanssa, ja pelottelevat päinvastaisessa tapauksessa kummittelevilla „kaksilla ehdokkailla”⁵⁴.

Noilla pelotteluyrityksillä lienee tähän asti ollut kovin vähän menestystä.

Ja sehän on hyvin ymmärrettävää. Kuinka voitaisiin suhtautua vakavasti henkilöihin, jotka ovat oikeutetusti ansainneet likvidaattorien ja liberaalisen työväenpolitiikan harjoittajien nimen?

Mutta kenties tuon sivistyneistöryhmän virheellisten, epäsosialidemokraattisten katsomusten perässä sentään kulkee paljon työläisiä? Eikö silloin pitäisi kiinnittää näihin työläisiin erikoista huomiota? Vastataksemme tähän kysymykseen meillä on nyt objektiiviset, julkiset ja täysin tarkat tiedot. Kuten tiedetään, hyökkäilivät likvidaattorit vuoden 1912 koko alkupuoliskon kuluessa kaiken aikaa erikoisen tarmokkaasti „Pravdan”, „Nevskaja Zvezdan”, „Zvezdan” ja yleensä kaikkien likvidaattoruuden vastustajien kimppuun.

Entä millainen on ollut likvidaattorien menestys työväen keskuudessa? Sitä osoittavat ne keräykset jokapäiväisen työväenlehden hyväksi, joista likvidaattorilehdet „Zhivoje Delo” ja „Nevski Golos” ovat kirjoittaneet. Jokapäiväisen lehden välttämättömyyden likvidaattorit ovat myöntäneet jo hyvin kauan sitten, vuonna 1911, ellei jo vuonna 1910, ja tätä ajatusta he ovat saarnanneet kannattajiensa keskuudessa kaikin voimin. Helmikuussa 1912 „Zhivoje Delo” lehti, joka alkoi ilmestyä tammikuun 20 p:nä, alkoi julkaista selostuksia tähän tarkoitukseen saamistaan kerätyistä varoista.

Erottakaamme näistä keräyksistä (jotka tuottivat vuoden 1912 alkupuoliskolla 139 rpl. 27 kop.) *työläisten ryhmäkeräykset*, aivan samoin kuin teimme ei-likvidaattorilehtien suhteen. Tehkäämme yhteenveto kaikista „Zhivoje Delon” 16 numerosta ja „Nevski Golos” lehden viidestä numerosta („Nevski Golos” № 6 ilmestyi jo heinäkuussa), lisäkäämme vieläpä itsensä „Zhivoje Delon” tukemiseksi toimitetut keräyksetkin (vaikka ei-likvidaattorilehtien suhteen emme ottaneet tietoja sellaisista keräyksistä). Saamme seuraavat numerotiedot työväen ryhmäkeräyksien kokonaisluvusta puolen vuoden ajalta:

*Jokapäiväisen työväenlehden hyväksi toimitettujen
työläisten ryhmäkeräysten määrä vuoden
1912 alkupuoliskolla*

	El-Ilkvidaattori- lehtiin	Likvidaattori- lehtiin
Tammikuu.....	14	0
Helmikuu.....	18	0
Maaliskuu.....	76	7
Huhtikuu.....	227	8
Toukokuu.....	135	0
Kesäkuu.....	34	0
<i>Yhteensä.....</i>	504	15

Siis puolen vuoden kuluessa likvidaattori-intelligenttien kerhon onnistui epätoivoisin ponnistuksin saada puolelleen kaikkiaan 15 työläisryhmän kannatus!

Voidaanko kuvitella täydellisempää likvidaattorien tappiota tammikuusta 1912 lähtien? Voidaanko kuvitella täsmällisempää todistusta siitä, että edessämme on nimenomaan likvidaattori-intelligenttien kerho, joka kykenee julkaisemaan puoliliberaalista aikakausjulkaisua ja sanomalehteä, mutta jolla ei ole vähänkään vankkaa proletaarista joukkotukea?

Esitämme vielä tiedot likvidaattorien saamien työläisten ryhmäkeräysten jakautumisesta eri seuduittain:

*Jokapäiväisen työväenlehden hyväksi toimitettujen
työläisten ryhmäkeräysten määrä vuoden
1912 alkupuoliskolla*

	El-Ilkvidaattori- lehtiin	Likvidaattori- lehtiin
Pietari ympäristöineen.....	415	10
Etelä.....	51	1
Moskova ja sen lähiseutu.....	13	2
Pohjoinen ja Länsi.....	12	1
Ural ja Volganvarsi.....	6	0
Kaukasia, Siperia ja Suomi.....	7	1
<i>Yhteensä.....</i>	504	15*

* Moskova — 2, Nahitshevan, Novonikolajevsk ja Arkangeli — 1 kussakin.

Siis etelässä oli likvidaattorien tappio puolen vuoden aikana jopa suurempi kuin Pietarissa.

Nämä työväen tilaston tarkat tiedot, joita julkaistiin avoimesti kokonaisen vuosipuoliskon kuluessa vastakkaitten suuntausten lehdissä, ratkaisevat lopullisesti „likvidaattoruus”-kysymyksen. Likvidaattoruuden vastustajia voidaan haukkua ja parjata kuinka paljon tahansa, mutta tarkkoja tietoja työläisten ryhmittäin suorittamista keräyksistä ei voida kumota.

Nyt on aivan selvää, miksi „Nevskaja Zvezda” ja „Pravda” eivät ottaneet likvidaattorien uhkauksia „kaksista ehdokkaista” vakavalta kannalta. Olisi naurettavaa ottaa vakavalta kannalta sellaisten henkilöiden uhkauksia, jotka ovat vuotta kestäneessä avoimessa taistelussa osoittaneet olevansa vain hiukan enemmän kuin nolla. Kaikki likvidaattoruuden puoltajat ovat yhdistyneet „Zhivoje Delon” ja „Nevski Golosin” ympärille. Ja he kaikki yhdessä ovat puolessa vuodessa saaneet puolelleen viisitoista työläisryhmää!

Työväenliikkeessä likvidaattoruus ei ole mitään; se on voimakasta vain liberaalisen sivistyneistön keskuudessa.

IV

„Pravdassa” julkaistut tiedot kaikenlaisista työläisten toimittamista keräyksistä ovat ylipäänsä tavattoman mielenkiintoista aineistoa. Sieltä me saamme ensi kertaa ehdottoman tarkkoja tietoja työväenliikkeen ja Venäjän työläisdemokraattien elämän mitä erilaisimmilta aloilta. Toivomme voivamme palata vielä montakin kertaa käsittelemään näitä tietoja.

Mutta nyt, lopetellessamme katsausta jokapäiväisen lehden hyväksi toimitettuja työläisten ryhmäkeräyksiä koskeviin tietoihin, meidän on tehtävä eräs käytännöllinen johtopäätös.

Työläiset ovat ryhmittäin tehneet „Zvezdalle” ja „Pravdalle” 504 rahalahjoitusta oman lehdistönsä hyväksi. Mitään muuta tarkoitusta kuin oman työväenlehdistön perustaminen ja tukeminen ei työläisillä ole kerta kaikkiaan ollut. Juuri sen vuoksi yksinkertainen, totuudenmukainen yhteenvedo näistä tiedoista puolen vuoden ajalta on antanut erinomaisen arvokkaan kuvan Venäjän työväenjoukkojen

elämästä. Viisi- ja kymmenkopeekkaiset, jotka on kerätty yhteen ja varustettu merkinnöillä: „sen ja sen tehdään työläisryhmältä”, tarjosivat mahdollisuuden tehdä päätelmiä myöskin työläisten mielialasta ja heidän tietoisuudestaan, yksimielisyydestään ja vilkkaasta osallistumisestaan työväen asiaan.

Juuri sen vuoksi on ehdottomasti jatkettava, kehitettävä ja laajennettava tätä huhti—toukokuun nousun aikaansaamaa tapaa, työläisten ryhmäkeräyksiä,— ja samanlaiset keräyksiä koskevat selostukset, joita on aina ollut „Pravdassa”, ovat tietenkin tarpeellisia.

Niin työväenlehdistön kestävyuden kannalta kuin myös työväenliikkeen yleisten etujen kannalta katsottuna tällä tavalla on valtavan suuri merkitys.

Työväenlehdistöä on kehitettävä ja lujitettava. Siihen tarvitaan rahaa. Vain siinä tapauksessa, että työläisten keskuudessa suoritetaan keräyksiä vakituisesti ja joukko-omitassa, voidaan sitkeällä työllä saada työväenlehdet Venäjällä tyydyttävään tilaan. Amerikassa on eräs työväenlehti („Vetoomus Järkeen”⁵⁵), jolla on *yli puoli miljoonaa* tilaajaa. Huono on se venäläinen työmies,— sanoisimme me muuntaen erään tunnetun sananparren,— joka ei usko saavuttavansa ja sivuuttavansa amerikkalaista kanssaveljeään.

Mutta asian toinen, ei rahallinen, puoli on kuitenkin paljon, verrattoman paljon tärkeämpi. Olettakaamme, että sata työläistä tehtaan eri osastoista antaa kukin tilistään *yhden kopeekan* työväenlehden hyväksi. Kaikkiaan kertyy kaksi ruplaa kuukaudessa. Olettakaamme toisaalta, että kymmenen hyvin ansaitsevaa työmiestä, tavattuaan toisensa sattumalta, kokosi yhdellä kertaa kymmenen ruplaa.

Edelliset kaksi ruplaa ovat jälkimmäistä kymppiä arvokkaammat. Se on jokaiselle työläiselle niin selvää, ettei sitä tarvitse pitkälti selitellä.

On otettava tavaksi, että *jokainen* työläinen antaa *joka* tilistä *yhden kopeekan* työväenlehden hyväksi. Menköön lehden tilaus omassa järjestyksessään, maksakoon se, joka voi, enemmän kuin on maksanut tähän asti. Mutta tärkeintä on sen lisäksi ottaa käytäntöön ja levittää tapaa: „*kopeekka työväenlehden hyväksi*”.

Näiden keräysten koko merkitys tulee olemaan siinä, että ne suoritetaan säännöllisesti joka tilistä, ilman välipäätä, ja siinä, että näihin vakituisiin keräyksiin osallistuu yhä

suurempi määrä työläisiä. Selostukset voitaisiin julkaista yksinkertaisesti: „kopeekoita niin ja niin paljon” — siis niin ja niin monta työläistä tässä tehtaassa on suorittanut lahjoituksen työväenlehden hyväksi,— ja sitten, jos on suurempia lahjoituksia, voidaan kirjoittaa: „sitä paitsi niin ja niin monta työläistä on antanut niin ja niin paljon”.

Jos tämä *kopeekka työväenlehden hyväksi* juurtuu tavaksi, niin Venäjän työläiset nostavat lehtensä piakkoin kyllin korkealle tasolle. Työväenlehden on julkaistava mahdollisimman paljon ja monipuolista aineistoa, sunnuntailisälehtiä ynnä muuta, sillä täytyy olla omia kirjeenvaihtajia Duumassa ja kaikissa Venäjän kaupungeissa sekä suurimmissa kaupungeissa ulkomailla. Työväenlehden pitää *alituisesti* kehittyä ja parantua, mutta se ei ole mahdollista ilman vakituisia lahjoituksia, joihin osallistuu mahdollisimman suuri määrä työläisiä omien lehtiensä hyväksi.

Joka kuukausi julkaistava yhteenveto *työmiehen kopeekasta* tulee osoittamaan kaikille, kuinka työläiset Venäjän kaikilla kolkilla karistavat pois välinpitämättömyytensä ja uneliaisuutensa, kuinka he heräävät järkevään, kulttuuriseen elämään, ei tämän sanan virallisessa eikä liberaalissa mielessä. Siitä voidaan havainnollisesti nähdä, miten mielenkiinto työväendemokratiaa kohtaan kasvaa, miten lähenee se aika, jolloin sekä Moskova että kaikki muut suurkaupungit hankkivat itselleen omat työväenlehdet.

Porvarillisen „Kopeekan”⁵⁶ herruutta saa jo riittää! Periaatteeton, nahkansamyynyt lehtiriepu on hallinnut kylliksi. Pietarin työläiset ovat kaiken kaikkiaan vain puolessa vuodessa osoittaneet, miten suuri menestys voi työläisten yhteisillä keräyksillä olla. Älköön heidän esimerkkinsä, heidän aloitteensa menkö hukkaan. Levitköön ja juurtukoon tavaksi *työläisten kopeekka työväenlehden hyväksi!*

*Kirjoitettu heinäkuun 12—14
(25—27) pnä 1912*

*Julkaistu heinäkuun 29 ja 31 pnä
ja elokuun 1 ja 2 pnä 1912
„Pravda” lehdessä 78., 79., 80. ja
81. numerossa
Allekirjoitus: S t a t i s t i k*

*Julkaistaan lehdessä
tekstin mukaan*